

Johannes Brahms:
NJEMAČKI REKVIJEM



Subota, 5. prosinca 2015., u 19 i 30 sati



**SIMFONIJSKI ORKESTAR I ZBOR MUZIČKE
AKADEMIJE SVEUČILIŠTA U ZAGREBU**

MOJCA BITENC, sopran

LUKA ORTAR, bas-bariton

Dirigent: MLADEN TARBUK, red. prof. art.

Voditeljica zbora: JASENKA OSTOJIĆ, izv. prof. art.

**LISINSKI
SUBOTOM
UVJEK
LISINSKI**
NEPROCJENJIV DOŽIVLJAJ!

Subota, 5. prosinca 2015., u 19 i 30 sati

PROGRAM

JOHANNES BRAHMS:

NJEMAČKI REKVIJEM

za sopran, bariton, mješoviti zbor i orkestar, op. 45

I.

Selig sind, die das Leid tragen

(zbor)

II.

Denn alles Fleisch, es ist wie Grass

(zbor)

III.

Herr, lehre doch mich

(bas, zbor)

IV.

Wie lieblich sind deine Wohnungen

(zbor)

V.

Ihr habt nun Traurigkeit

(sopran, zbor)

VI.

Denn wir haben hie keine bleibende Statt

(bariton, zbor)

VII.

Selig sind die Toten

(zbor)



Djelujući od osnutka Muzičke akademije 1921. godine, **Simfonijski orkestar i Zbor Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu** okupljaju studente svih odsjeka i studijskih godina te su njezini reprezentativni ansambli. Okušavajući se u stilski raznolikom i složenom repertoaru, Zborom i Simfonijskim orkestrom ravnali su dirigenti poput Nikše Bareze, Igora Kuljerića, Zorana Juranića, Vladimira Kranjčevića, Uroša Lajovica, Milana Horvata, Igora Gjardova, Pavla Dešpalja, Aleksandra Kalajdžića, Aluna Francisa, Mladena Tarbuka i drugih. Simfonijski orkestar i Zbor Muzičke akademije publici se redovito predstavljaju interpretativno zahtjevnim djelima, poput Bachove *Muke po Ivanu*, Brahmsova *Njemačkog rekvijema*, Mendelssohnovih oratorija *Ilija* i *Pavao*, Mahlerove *Druge simfonije*, Beethovenove *Devete simfonije*, Mozartova *Rekvijema*, Orffovih *Carmina Burana*, *Istarskih freski* Borisa Papandopula, dramatskog oratorija *Ivana Orleanska na lomači* Arthura Honeggera, Mahlerove *Osme simfonije*, Brittenova *Ratnog rekvijema*, itd. Uz Zbor i Simfonijski orkestar Muzičke akademije, solisti pjevačkog odsjeka u posljednjih su pet godina ostvarili velike operne projekte, kao što su *Ljubavni napitak* Gaetana Donizettija u koprodukciji s Gradskim kazalištem Komedija. U suradnji sa studentima i mentorima Akademije dramske umjetnosti, Akademije likovnih umjetnosti i Tekstilno-tehnološkog fakulteta realizirane su scenske izvedbe opera *Čarobna frula* Wolfganga Amadeusa Mozarta, *Ivan Grozni* Sergeja Prokofjeva, *Carmen* Georges Bizeta, *Slavuj* Igora Stravinskog te praiizvedba opere *Madame Buffault* Borisa Papandopula u režiji naših vrhunskih redatelja Dore Ruždjak Podolski, Borne Baletića i Krešimira Dolenčića. Potaknuta visokom razinom izvođenja Simfonijskog orkestra i mješovitog zbora, Muzička akademija u Zagrebu, u suradnji s Koncertom dvoranom Vatroslava Lisinskog, od 2001. godine organizira *Akademski ciklus* u kojemu nastupaju isključivo ansambli Muzičke akademije.

SIMFONIJSKI ORKESTAR MUZIČKE AKADEMIJE
SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Koncertna majstorica: Katarina Kutnar.

I. violine: Jasmina Bojić, Marija Župančić, Nora Schreckenschlager, Nataša Veljak, Ivana Čuljak, Ana Tomšić, Alisa Šepić, Marta Stanec, Marija Bašić, Lara Rimac, Erika Radusinović, Paula Žuljević, Manuela Pavičić.

II. violine: Dragan Marinković, Leopold Stašić, Nada Miloš, Mia Dugandžić-Marić, Jeremija Bundalo, Krešimir Stojanov, Marta Serdarušić, Ozana Tikvica, Tadea Filipa Mamić, Emanuela Jerčić, Mia Marenić, Ana Ivanov.

Viole: Tajana Škorić, Dagmar Korbar, Višeslav Salopek, Sonja Jugo, Danijel Rušec, Margareta Lukić, Vjekoslav Lujčić, Ema Tufekčić, Bianca Kostić, Ruben Škreblin.

Violončela: Paola Bralić, Romana Šimbera, Katarina Evetović, Dora Merle, Iva Ilakovac, Stin Lebar, Ema Grčman, Monika Hočevar.

Kontrabasi: Igor Šajatović, Domagoj Habek, Marko Radić, Gustav Barišin, Adam Millan, Matija Kasaić-Drakšić.

Harfa: Veronika Tadina, Veronika Ciković.

Flaute: Eva Cigić, Tea Petak, Dijana Bistrovic.

Oboe: Dunja Čolić, Manca Oberstar.

Klarineti: Abdul-Aziz Hussein, David Kumpare.

Fagoti: Matko Smolčić, Natalija Jarec, Manuela Budiščak.

Rogovi: Marko Novak, Matea Majić, Mijo Majić, Dario Knešek.

Trube: Davor Zrinščak, Tomislav Kreš.

Tromboni: Zvonimir Marković, Marin Cvitanović, Luka Lazar.

Tuba: Matej Jambreković.

Timpani: Šimun Matišić.

Orgulje: Jasmina Belošević.

Voditelj orkestra: Georg Draušnik, red. prof. art.

Nadzornik orkestra: Nikša Gašparđi.

Poslužitelj orkestra: Zoran Boch.

ZBOR MUZIČKE AKADEMIJE SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Soprani: Darija Auguštan, Magdalena Bačaneč, Ana Marija Barišić, Dora Budimir, Vedrana Colić, Irma Dragičević, Josipa Dužić, Viktorija Đurđek, Nina Franulović, Mia Gazdović, Margareta Gusek, Josipa Gvozdanić, Lucija Jelušić, Marija-Katarina Jukić, Marta Katić, Natalija Kralj, Gabrijela Kujundžić, Karla Ledić, Ines Lončar, Elizabeta Marjanović, Maja Sremec, Petra Šket, Petra Škoda, Lucija Tocl, Linda Uran, Melis Vlahović, Lucija Vočanec, Sonja Vojvodić, Manuela Vuković, Tea Zec, Marija Žgela.

Altovi: Karla Biondić, Jana Blažanović, Sara Blažev, Zohra Boukhatem, Petra Bugarin, Mirjam Bungić, Dagmar Drechslerova, Lucija Ercegovac, Marija Frančić, Ema Gross, Ines Grubišić, Dora Iveković, Ana Jazbec, Lucija Juričić, Lara Kelemen, Ema Kopi, Antonija Kovaček, Paulina Kovačević, Petra Kukavica, Tea Kulaš, Morana Lakotić, Barbara Lalić, Bernarda Lokner, Katarina Lončar, Lana Maletić, Karla Mazzaroli, Kristina Medenjak, Lucija Mikelec, Julija Novosel, Katarina Pavlović, Daniela Perković, Antea Poljak, Andrea Rakitić, Lucija Rücker, Petra Stojaković, Katarina Tomaš, Matea Vrkljan, Josipa Vuković, Anja Žabkar.

Tenori: Matej Blečić, Tomislav Brebrić, Antonio Čorak, Martin Gelić, Filip Horvat, Jura Kaurinović, Matej Magdić, Marin Morić, Neven Resnik, Kristijan Sinković, Juraj Vivana Šokičić, Tomislav Tukša, Tin Ujević, Danijel Vučić, David Vuković.

Basovi: David Batinić, Franjo Bilić, Antonio Ceković, Marin Čargo, Dominik Došen, Martin Feller, Josip Frigan, Kristijan Glavan, Frane Zvonimir Golem, Antun Ivić, Luka Ivoš, Jurica Jurasić Kapun, Josip Kapitanić, Ivan Kero, Filip Knežević, Andrej Križanec, Vedan Lesar, Luka Lovreković, Ivan Luić, Filip Merdić, Mateo Narančić, Franjo Pečarić, Lovro Peretić, Luka Petričić, Luka Polunić, Josip Prajz, Maro Rica, Tomislav Ružak, Stjepan Schweizer, Vid Šarkanj, Ivan Šimatović, Mladen Šimić, Franjo Šoštarić, Krešimir Španić, Marko Trkulja, Nikola Trputec, Luka Vidović, Filip Vinček, Damir Vlašić.

Voditeljica zbora: Jasenka Ostojić, izv. prof. art.

Asistent voditeljice zbora: Maro Rica, 2. godina dirigiranja

Korepetitori zbora: Barbara Babić, 5. godina klavira
Dora Lovrečić, 4. godina klavira



Mladen Tarbuk (Sarajevo, 1962.), jedan od najsvestranijih umjetnika na hrvatskoj glazbenoj sceni, djeluje s jednakim uspjehom kao skladatelj, dirigent, pedagog i producent. Kruna njegove raznovrsne karijere bio je koncert s orkestrom Concert-Verein, održan 2008. u bečkom Musikvereinu. Tom prigodom se na programu, uz Haydnova i Mozartova djela, našla i njegova skladba *Sebastian u snu*. Kao dirigent, postigao je međunarodni ugled djelujući pet godina (2004.-2009.) kao stalni gostujući dirigent Njemačke opere na Rajni u Düsseldorfu te gostujući u raznim opernim kućama i koncertnim dvoranama, surađujući pritom s brojnim uglednim simfonijskim orkestrima i opernim kućama (Kanada, Meksiko, Austrija, Italija, Mađarska...). Glazbeni život Hrvatske obilježio je velikim opernim produkcijama Muzičke akademije u sklopu ciklusa *Lisinski subotom*, višegodišnjom suradnjom sa Simfonijskim orkestrom Hrvatske radiotelevizije, s kojim je snimio tisuće minuta pretežito hrvatske glazbe, te osnivanjem Simfonijskog duhačkog orkestra Hrvatske vojske. Uprkos brojnim smetnjama, u kratkom je vremenu kao intendant zagrebačkog HNK-a uspio ponuditi hrvatskoj javnosti niz vrhunskih predstava (*Glorija, Lady Macbeth Mcenskog okruga, Don Carlos, Tristan i Izolda, Bajadera, Romeo i Julija*). Mladen Tarbuk se još zarana, kao student, pojavio na međunarodnoj sceni. Godine 1990. na međunarodnom festivalu *Gaudeamus Amsterdam* praisvela se njegova skladba *Martyre d'un jongleur*. Na prvom međunarodnom skladateljskom natječaju u Beču 1991., kojem je predsjedao Claudio Abbado, skladba Mladena Tarbuka *Medida del tiempo* dobila je preporuku za izvedbu. Skladbu je u Konzerthausu, u sklopu festivala *Wien Modern* praisveo dr. Friedrich Cerha sa svojim ansambлом *die reihe*. Potom je Tarbuk 1993. dobio dvije prve nagrade na međunarodnim natjecanjima *Ernst Vogeli Tolosa*, kao i brojne hrvatske nagrade (*Stjepan Šulek*, dva puta *Josip Štolcer Slavenski, Boris Papandopulo*, nagradu Koncertne dvorane Vatroslava Lisinskog). Njegove su skladbe izvođene na uglednim festivalima suvremene glazbe (Europamusicale München, Musicorai Le Temps de Soufle Paris, Trieste Prima, Svjetski dani glazbe Manchester 1997., World Saxophone Congress Glasgow, Musikprotokoll, Hörrohr i Erasmus u Grazu, Muzički biennale Zagreb) i objavljene na brojnim nosačima zvuka (*HoneyRock, Orfej, Cantus*). Njegov balet *Tramvaj zvan čežnja* otvorio je Svjetske dane glazbe 2005. u Zagrebu. Posebnu mu je čast ukazao grad Wuppertal narudžbom skladbe u povodu smrti barda suvremene glazbe, violončelista Siegfrieda Palma. Tako je nastala skladba *Über glitzernden Kies*, koju je praisvela Gail Gilmore. U opusu Mladena Tarbuka je sedamdeset pet skladbi, od solističke i komorne glazbe do velikih simfonijskih i scenskih formi. Kao pedagog, djeluje na Muzičkoj akademiji u Zagrebu; predaje kompoziciju, orkestar i glazbenu teoriju. Od 2013. godine ravnatelj je glazbenog programa Dubrovačkih ljetnih igara, a od 2014. i intendant Igara.



Jasenka Ostojić diplomirala je dirigiranje na Muzičkoj akademiji u Zagrebu u razredu Pavla Dešpalja, kod kojega je završila i jednogodišnje stručno usavršavanje. Tijekom studija bila je stipendistica Fonda *Lovro & Lilly Matačić*. Pročelnica je III. Odsjeka za dirigiranje, harfu i udaraljke u zvanju izvanrednog profesora na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu. Od 2000. vodi Zbor Muzičke akademije i Komorni zbor Muzičke akademije, s kojima ostvaruje izvrsne projekte, koje hvale i javnost i glazbena kritika. Vrijedno je istaknuti sudjelovanje Zbora Muzičke akademije u izvedbama Cherubinijeva *Requiemu u c-molu* 2010. u Ravenni i Trstu, Verdijeve *Messa da Requiem* 2014. u Redipugliji (Italija) pod ravnanjem Riccarda Mutija te u *Osmoj simfoniji* Gustava Mahlera pod ravnanjem Valerija Gergijeva u Ljubljani (Slovenija) i u zagrebačkoj Areni.

Suradivala je s Hrvatskim komornim orkestrom, Komornim orkestrom Muzičke akademije i Samoborskim gudačima i osvojila najviše državne i međunarodne nagrade: *Grand Prix, Zlatni pehar* i posebnu nagradu žirija za najbolju izvedbu programa na 15. Međunarodnom natjecanju pjevačkih zborova u Veroni (Italija), Nagradu *Ivan Lukačić* Varaždinskih baroknih večeri, osam Zlatnih plaketa i prijelazni pehar HDS-a na Glazbenim svečanostima hrvatske mladeži u Varaždinu, prvu nagradu na 36. Hrvatskom natjecanju učenika i studenata glazbe i plesa u Rijeci, posebnu nagradu HDS-a, Zlatni križić opatice Čike i Grand Prix Grada Zadra na 8. Međunarodnom natjecanju Zadar 2012., dvije prve nagrade i posebnu nagradu za najbolju dirigenticu na 5. Međunarodnom natjecanju pjevačkih zborova u Ohridu (Makedonija) 2012. te dvije treće i novčane nagrade na natjecanju *62 Concorso Polifonico Internazionale Guido d'Arezzo 2015*. Nastupa na festivalima u Hrvatskoj i u inozemstvu (Slovenija, Austrija, Italija, Bosna i Hercegovina, Makedonija, Velika Britanija i Sjedinjene Američke Države).

Ravnala je praizvedbama mnogih djela hrvatskih skladatelja. Specijalizirala se za vokalnu izobrazbu pjevača mladenačke dobi kod vokalnih pedagoga u Hrvatskoj te kod Bečkih dječaka. Stalna je dirigentica Zagrebačkih dječaka od 1994. godine. Godine 2006. osniva Hrvatsko društvo *Collegium pro arte* pri kojem djeluju *Cappella Zinka*, a od 2010. i *Cappella Odak*. Članica je stručnih ocjenjivačkih sudova na državnim natjecanjima i na susretima orkestara i zborova u Hrvatskoj i inozemstvu. Bila je predavačica i voditeljica seminara u Zagrebu, Varaždinu, Osijeku, Splitu, Pulj, Rovinju, Rijeci i Opatiji. Gostujuća je predavačica na sveučilištima u SAD-u, Poljskoj, Austriji i Sloveniji. Umjetnička je ravnateljica festivala *World Choir Festival on Musicals* u Thessalonikiju (Grčka).





Luka Ortar (Ljubljana, Slovenija, 1985.) student je četvrtе godine solo pjevanja u razredu Dunje Vejzović na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu. Višestruki je pobjednik pjevačkih natjecanja u Sloveniji. Osobito ističe nastup u ljubljanskim Stožicama 2011. gdje je nastupio uz Bečke dječake i simfonijski orkestar. Iduće godine maestro Emmanuel Villaume, šef-dirigent Slovenske filharmonije, odabrao ga je kao alternaciju za ulogu Bertranda u Čajkovskijevoj *Jolanti* te je u toj ulozi Luka Ortar bio na europskoj turneji s Annom Netrebko i s Orkestrom i Zborom Slovenske filharmonije 2012. godine. Na međunarodnom seminaru *Oper Oder-Spree* u Berlinu 2014. nagrađen je kao najbolji interpret. U svibnju ove godine, 2015., osvojio je prvu nagradu na Međunarodnom pjevačkom natjecanju *Lav Mirski* u Osijeku i drugu nagradu na Međunarodnom pjevačkom natjecanju *Iuventus Canti* u Slovačkoj. U lipnju 2015. godine ušao je u finale Međunarodnog pjevačkog natjecanja *Neue Stimmen* u Münchenu, održanog ovoga listopada, a istoga je mjeseca postao alternacija za ulogu Leporella u Mozartovu *Don Giovanni*; u toj će ulozi iduće godine debitirati u HNK-u Ivana pl. Zajca u Rijeci. Bio je član komornih zborova *Ave* i *Veter*, a s potonjim je nastupao i solistički. Također surađuje s Komornim zborom Slovenske radiotelevizije i Zborom Opere i Baleta Slovenskog narodnog gledališća u Ljubljani. Usavršavao se na brojnim majstorskim tečajevima (Giorgio Surian, Dunja Vejzović, Matjaž Robavs, Helena Fojkar-Zupančič, Marcos Fink).



Moja Bitenc (Slovenski Gradec, Slovenija, 1989.) diplomirala je pjevanje u lipnju 2015. godine na Akademiji za glasbo u Ljubljani u razredu Barbare Jernejčič Fürst i istovremeno završava studij medicine na Medicinskom fakultetu u Ljubljani. Ove akademske godine upisala je poslijediplomski studij pjevanja na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu u razredu Vlatke Oršanić. Solistički je nastupala sa Slovenskim komornim zborom, Simfonijskim orkestrom Slovenske radiotelevizije, Slovenskom filharmonijom, Simfonijskim orkestrom Cantabile te Orkestrom Opere i Baleta Slovenskog narodnog gledališča u Ljubljani. Nastupila je i na gala-koncertu mladih solista u Budimpešti uz pratnju njihova opernog orkestra. Osvojila je drugu nagradu na Natjecanju mladih glazbenika Republike Slovenije 2013. godine, a 2014. prvu nagradu na Međunarodnom pjevačkom natjecanju *Lav Mirski* u Osijeku. U sklopu studentskih produkcija na ljubljanskoj Akademiji pjevala je ulogu Cecchine u operi *La Cecchina* Niccolò Piccinnija i solističku dionicu u koncertnoj izvedbi opere *Rat i mir* Larryja Coryella. Za svoje je nastupe dobila studentsku Prešernovu nagradu Sveučilišta u Ljubljani. Na opernim pozornicama nastupala je kao Euridika u Gluckovoj operi *Orfej i Euridika* u Operi i Baletu Slovenskog narodnog gledališča u Ljubljani te kao Papagena u Mozartovoj operi *Čarobna frula* u Operi i Baletu Slovenskog narodnog gledališča u Mariboru.

Za *Njemački rekvijem Johannesa Brahmsa* (1833.-1897.), skladan između 1865. i 1868. godine, veže se nekoliko kurioziteta. Brahms je najpoznatiji kao skladatelj instrumentalne glazbe, no njegov je *magnum opus* upravo vokalno-instrumentalna skladba. Još ni danas nije posve jasno je li autor napisao to maestralno djelo za zbor, orkestar, solo bariton i sopran u spomen na svojega velikog prijatelja i mentora Roberta Schumanna ili u spomen na svoju majku. Nadalje, pod žanrovskom oznakom „rekvijem” podrazumijeva se misa za pokojne u katoličkoj liturgiji, a Brahms je odrastao u protestantskoj obitelji i umjesto tradicionalnih latinskih kanonskih tekstova koristio se njemačkima, iz Lutherova prijevoda Biblije. U *Njemačkom rekvijemu* dogodio se i odmak od tradicionalnih semantičkih žarišta te glazbene vrste: posve izostaje stavak koji bi bio ekvivalent stavku *Dies irae*, koji u rekvijemima mnogih skladatelja na jezovit način nagovještuje Sudnji dan. Nasuprot tome, karakter Brahmsova rekvijema blag je i svijetao; zvuk trublja nagoviješta uskrsnuće, a ne propast grešnika. Zbog navedenih je razloga svrstavanje *Njemačkog rekvijema* u neki od tradicionalnih žanrova vrlo nezahvalan posao. Mnogi autori taj rekvijem karakteriziraju kao oratorij, no ni to nije sasvim točno, jer mu nedostaje dramska komponenta. U biblijskom *Otkrivenju* spominje se sedam anđela sa sedam truba, sedam crkava, sedam svijećnjaka itd., a simbolika broja sedam odrazila se i na Brahmsa, jer *Njemački rekvijem* ima upravo sedam stavaka.

Brahms *Rekvijem* otvara mirnim stavkom (I. *Selig sind, die da Leid tragen* – *Blaženi koji patnju trpe*). Nakon mračnog orkestralnog uvoda nastupa zbor, gotovo šaptom, riječima *Blaženi koji patnju trpe, jer oni će se utješiti!* Brahms to nježno obećanje boji tamnim i toplim orkestralnim zvukom u kojem dominiraju viole i violončela.

U drugom pak stavku (II. *Denn alles Fleisch, es ist wie Gras* – *A svako tijelo ko trava jest*) dominira nepopustljiv i pokretan ritam koračnice u timpanima, koji demonstrira *vanitas* i prolaznost života. Sumorni ugođaj prevladan je u završnom fugatu.

Tema prolaznosti prenosi se na treći stavak (III. *Herr, lehre doch mich, daß ein Ende mit mir haben muß* – *Pouči me, Gospodine, o svršetku moje*), no sada o njoj progovara pojedinac. U rezponzorijskom izmjenjivanju misli između baritona i zbora odzvanjaju strahovi i brige zbog ljudske kratkovječnosti. Stavak je okrunjen zbarskom fugom (*Der Gerechten Seelen sind in Gottes Hand und keine Qual rühret sie an* – *A ruke pravednika u ruci su Božjoj; muka ih ne dotiče nikakva*), u kojoj se povjerenjem u Boga prevladava strah od smrti, a cijelo je vrijeme podržava pedalni ton na tonu *d*.

Sasvim je drugačije prirode četvrti stavak (IV. *Wie lieblich sind Deine Wohnungen – Kako su mili stanovi Tvoji*), idiličan opis veličanstvenog Božjeg prebivališta, koji eufoniju postiže opuštenom pjevnošću.

Peti je stavak (V. *Ihr habt nur Traurigkeit – U tuzi ste sada*) Brahmsova *Rekvijema* prema redoslijedu nastanka posljednji. Sopranistica opjevava tugu, utjehu i nagrađenu vrlinu, praćena stanjenim zvukom orkestra te se izmjenjuje sa zborom kojemu su dodijeljene utješne riječi: *Ja ću vas utješiti, kao što sina mati tješi (Ich will euch trösten, wie einen seine Mutter tröstet)*, a što možemo dovesti u vezu s Brahmsovom potresenošću zbog smrti majke.

Šesti je stavak (VI. *Denn wir haben hier keine bleibende Statt – Jer mi ovdje trajnoga mjesta nemamo*) optimističan, dramatičan i trijumfalan, kulminacija cijelog *Rekvijema*. U njemu bariton solo i zbor objavljuju pobjedu nad smrću, a Božja je slava opjevana u završnoj zbarskoj fugi (*Her, du bist würdig zu nehmen Preis und Ehre und Kraft – Gospodine, dostojan si primiti hvalu, čast i moć*). Stavak je tako moćan da se čini kao da je cijeli tok skladbe gradirao prema tom vrhuncu i kao da je sljedeći stavak dodan samo zato da *Rekvijem* ipak ne završi preradosno.

Sedmi stavak (VII. *Selig sind die Toten, die in dem Herrn sterben, von nun an*) sa svojim zazivom *Blago onima što umiru, što od sada u Gospodinu umiru*, vraća atmosferu i raspoloženje početnog stavka i tako stvara zaokruženu, organsku cjelinu.

Autorska koncepcija žanra daje nam sliku o Brahmsovu svjetonazoru, njegovu mudrom odnosu prema smrti i vjeri u vječni život. Ta se ideja provlači kroz biblijske tekstove kojima se Brahms obraća u ovom djelu. Njegova glazba nije pogrebna, a njegova životna filozofija nije ni pesimistična ni patetična. On se obraća „onima koji tuguju“ i piše glazbu koja tješi i daje nadu. Zašto Brahmsova glazba i danas dira najrazličitije kategorije ljudi, bez obzira na njihova vjerska uvjerenja? Zato što on govori o „posljednjim stvarima“ s kojima se svaki čovjek uči nositi tijekom života, a njegova skladba, iako temeljena na Bibliji, izbjegava strogo kršćansku poruku spasenja te teži nekoj vrsti nekonfesionalne spiritualnosti. I upravo to Brahmsov *Njemački rekvijem* čini bezvremenskim.

EIN DEUTSCHES REQUIEM, op. 45

Text: Nach Worten der Heiligen Schrift.

NJEMAČKI REKVIJEM, op. 45

Tekst: prema riječima Svetoga pisma.

Napomena uz prepjev

Pri skladanju *Njemačkog rekviijema* Brahms se služio onodobnim Lutherovim prijevodom *Svetog pisma*. Naš današnji prijevod stilistički se poprilično razlikuje od Brahmsova predložka. Stoga sam se u ovom prepjevu pokušao približiti onoj izričajnosti biblijskog teksta kojom se skladatelj nadahnjivao prilikom skladanja. Svi biblijski reci što ih je Brahms uvrstio u ovu skladbu precizirani su u zagradama.

Sead Muhamedagić

I. STAVAK

(zbor)

Selig sind, die da Leid tragen,
denn sie sollen getröstet werden.

Blaženi koji patnju trpe,
jer oni će se utješiti.

(Mt 5,4)

Die mit Tränen säen,
werden mit Freunden ernten.
Sie gehen hin und weinen
und tragen edlen Samen,
und kommen mit Freuden
und bringen ihre Garben.

Koji sa suzama siju,
s radostima će žeti.
A oni odlaze i plaču
i dično nose sjeme
i s radostima dolaze
i svoje donose klasje.

(Ps, 126,5 s)

II. STAVAK

(zbor)

Denn alles Fleisch es ist wie Gras
und alle Herrlichkeit des Menschen
wie des Grases Blumen.
Das Gras ist verdorret
und die Blume abgefallen.

A svako tijelo ko trava jest,
sva slava ljudska
kao poljski cvijet.
Povenula trava
i otpao je cvijet.

(1 Pt 1, 24)

So seid nun geduldig, lieben Brüder,
bis auf die Zukunft des Herrn.
Siehe, ein Ackermann wartet
auf die köstliche Frucht der Erde
und ist geduldig darüber,
bis er empfangt den Morgenregen
und Abendregen.

(Jk 5,7)

Aber des Herrn Wort
bleibt in Ewigkeit.

(1 Pt 1,25)

Die Erlöseten des Herrn
werden wiederkommen
und gen Zion kommen mit Jauchzen;
ewige Freude wird über
ihrem Haupte sein;
Freude und Wonne werden sie ergreifen
und Schmerz und Seufzen wird weg müssen.

(Iz 35,10)

Strpljivi budite, draga braćo,
do dolaska Gospodnjeg.
Gledajte, ratar čeka
dragocjene plodove zemlje
i strpljiv je veoma,
dok ne primi kišu ranu
i kišu kasnu.

Ali Riječ Gospodnja
ostaje dovijeka.

A otkupljenici Gospodnji
će se vraćati
i na Sion će kličući doći;
vječna će im radost
nad čelima biti,
radost i milina će ih obuzeti,
a bol će i uzdasi minuti.

III. STAVAK (bas, zbor)

Herr, lehre doch mich,
daß ein Ende mit mir haben muß,
und mein Leben ein Ziel hat,
und ich davon muß.

Siehe, meine Tage
sind einer Hand breit vor dir,
und mein Leben
ist wie nichts vor dir.
Ach, wie gar nichts sind alle Menschen,
die doch so sicher leben.

Pouči me, Gospodine,
o svršetku mome,
o tome da mi život ima cilj
i da otići moram.

Gle, dane si mi
pedljem odmjerio,
a život je moj
pred tobom kao ništavnost.
Ah, kako su ništavni svi ti ljudi
što tako sigurno žive.

Sie gehen daher wie ein Schemen,
und machen ihnen viel vergebliche Unruhe;
sie sammeln und wissen nicht
wer es kriegen wird.
Nun Herr,
wess soll ich mich trösten?
Ich hoffe auf dich.

(Ps 39,5-8)

Der Gerechten Seelen
sind in Gottes Hand
und keine Qual rühret sie an.

(Mudr 3,1)

Prolaze oni poput sjene,
i uzaludan nespokoj tvore;
sakupljaju oni, a ne znaju
tko će to dobiti;
Gospodine,
čime da se utješim?
U tebe ja se ufam.

A ruke pravednika
u ruci su Božjoj,
muka ih ne dotiče nikakva.

IV. STAVAK

(zbor)

Wie lieblich sind deine Wohnungen,
Herr Zebaoth!
Meine Seele verlanget und sehnet sich
nach den Vorhöfen des Herrn;
mein Leib und Seele freuen sich
in dem lebendigen Gott.
Wohl denen,
die in deinem Hause wohnen,
die loben dich immerdar.

(Ps 84, 2, s; 5)

Kako su mili stanovi Tvoji,
Gospodine Sabaoth!
Duša moja žudi
i čezne za predvorjima Gospodnjim.
Tijelo moje i duša raduju se
u Bogu živomu.
Blago onima
koji prebivaju u domu Tvojemu.
Oni Te hvale sveudilj.

V. STAVAK

(sopran, zbor)

Ihr habt nun Traurigkeit;
aber ich will euch wiedersehen
und euer Herz soll sich freuen
und eure Freude soll niemand
von euch nehmen.

(Iv 16,22)

U tuzi ste sada;
ali ja ću vas opet vidjeti;
i srce će se vaše veseliti,
a radost vašu nitko
vam neće oduzeti.

Sehet mich an: ich habe eine kleine Zeit
Mühe und Arbeit gehabt,
und habe großen Trost funden.

Pogledajte me; malo sam se
mučio i trudio,
a veliku sam utjehu našao.

(Sir 51, 27)

Ich will euch trösten,
wie einen seine Mutter tröstet.

Ja ću vas utješiti,
kao što sina mati tješi.

(Iz 66, 13)

VI. STAVAK (bariton, zbor)

Denn wir haben hie
keine bleibende Statt,
sondern die zukünftige
suchen wir.

Jer mi ovdje
trajnoga mjesta nemamo,
nego za budućim mjestom
tragamo.

(Heb 13,14)

Siehe, ich sage euch ein Geheimnis:
Wir werden nicht alle entschlafen,
wir werden aber alle verwandelt werden;
und dasselbige plötzlich in einen Augenblick,
zu der Zeit der letzten Posaune.
Denn es wird die Posaune schallen
und die Toten werden
auferstehen unverweslich,
und wir werden verwandelt werden.
Dann wird erfüllet werden
das Wort, das geschrieben steht:
Der Tod ist verschlungen in den Sieg.
Tod, wo ist dein Stachel?
Hölle, wo ist dein Sieg?

Evo, tajnu vam kazujem:
Nećemo svi mi uminuti,
ali svi ćemo preobraženi biti.
A to će se iznebuha u tren oka zbiti
u vrijeme trublje posljednje.
Jer posljednja će pozauna zatrubjeti,
pokojni će
neraspadljivo uskrsnuti,
a mi ćemo preobraženi biti.
I onda će se ispuniti
riječ što je zapisana:
Pobjeda proždrla je smrt.
Smrti, gdje ti je žalac tvoji!?
Paklu, gdje je tvoja pobjeda?

(1 Kor 15, 51-55)

Herr, du bist würdig
zu nehmen Preis und Ehre und Kraft;
denn du hast alle Dinge erschaffen,
und durch deinen Willen
haben sie das Wesen
und sind geschaffen.

Gospodine, dostojan si
primiti hvalu, čast i moć,
jer sve si stvari stvorio baš Ti
i voljom Tvojom
svoju imaju bit
i stvorene su.

(Otk 4,11)

VII. STAVAK (zbor)

Selig sind die Toten,
die in dem Herrn sterben, von nun an.
Ja der Geist spricht,
daß sie ruhen von ihrer Arbeit;
denn ihre Werke folgen ihnen nach.

Blago onima što umiru,
što od sada u Gospodinu umiru.
Da, govori duh,
da od posla počinuše;
jer djela ih slijede njihova.

(Otk 14,13)

Nakladnik: Koncertna dvorana Vatroslava Lisinskog

Za nakladnika: Dražen Sirišćević, ravnatelj

Producentica programa: Jelena Knešaurek Carić

Urednica: Ana Boltužić

Autorica teksta: Magdalena Marija Meašić

Autor prepjeva: Sead Muhamedagić

Lektorica: Rosanda Tometić

Oblikovanje, grafička priprema i tisak:

Intergrafika TTŽ d. o. o., Zagreb

Naklada: 400 primjeraka

Cijena: 20 kuna

www.lisinski.hr

*Glazbenik koji može "zapaliti" publiku.
Uz glazbu, nudi i svoje srce.
Le Monde de la musique*

LISINSKI
SUBOTOM
UVJEK
LISINSKI
NEPROCJENJIV DOŽIVLJAJ!

12. PROSINCA 2015.

NEMANJA RADULOVIĆ

VIOLINA I UMJETNIČKO VODSTVO

Ansambl Double Sens

KONCERTNA DVORANA - CONCERT HALL

LISINSKI

NEPROCJENJIV DOŽIVLJAJ - INVALUABLE EXPERIENCE

Play it again

*Igudesman i Joo unose nadrealno
u koncertnu dvoranu!
Vrlo su muzikalni, angažirani
i neizmjereno zabavni!*

*Terry Jones, komičar
(Monty Python)*



IGUDESMAN & JOO

19. prosinca 2015.

CAN CAN

FRANCUSKA NOĆ

KONCERTNI SPEKTAKL S PLESOM, PJENUŠCEM...

KONCERTNA DVORANA CONCERT HALL

LISINSKI

NEPROCIJENJIV DOŽIVLJAJ INVALUABLE EXPERIENCE

VALENTINA FIJAČKO sopran

DUBRAVKA ŠEPAROVIĆ MUŠOVIĆ mezzosopran

ANTONIA DUNJKO sopran

DOLORES LEKO sopran

PAVAO MAŠIĆ orgulje

IVO LIPANOVIĆ dirigent

SIMFONIJSKI ORKESTAR HRT-a

DAN DVORANE

29. prosinca 2015.



LISINSKI SUBOTOM UVIJEK LISINSKI

NEPROCJENJIV DOŽIVLJAJ!



GRAD ZAGREB



CROATIA OSIGURANJE
osiguranje 1864



Zagreb
moj grad

tportal.hr

KONCERTNA DVORANA CONCERT HALL

LISINSKI

NEPROCJENJIV DOŽIVLJAJ INVALUABLE EXPERIENCE